
tiende eeuw wordt nu het geweld in de Bijbel als een probleem ervaren, terwijl men in het verleden, preuts als men was, moeite had met al wat met het geslachtelijk leven van doen had.

Wie thuis is in de christelijke stichtelijke literatuur weet ook dat het beschreven procedé niet beperkt is tot op de jeugd toegesonden publicaties, maar evenzeer toegepast wordt in geschriften voor volwassenen. Vanaf de kansel vindt de beschreven omgang met de Schrift plaats tijdens de zondagse eredienst. Actualisatie van de Bijbel is onvermijdelijk, wil hij relevant zijn.³⁵

Overzicht van de geschriften die gebruikt zijn bij de bespreking van de voorbeeldteksten

De gebruikte editie wordt vermeld met, indien mogelijk en van toepassing, het jaar van eerste uitgave tussen vierkante haken daarachter.³⁶

- Agatha, *Vertellingen uit den Bijbel*, Amsterdam z.j. [1886].
- [C.G. Barth], *Bijbelsche geschiedverhalen voor scholen en huisgezinnen in tweemaal twee en vijftig lessen*. Uit het Hoogduitsch, naar de 73^{ste} uitgave. Vierde vermeerderde druk, Amsterdam 1854.
- N.A. van Charante, *Kinderbijbel. De geschiedenissen van het Oude en Nieuwe Testament aan jonge kinderen verteld*. Tweede, verbeterde druk, Schiedam z.j. [Eerste druk: 1850-1854].
- L.F. Creutzberg, K.F. Creutzberg, *Nissen's practische handleiding bij het onderwijs in de bijbelsche geschiedenis voor scholen en huisgezinnen. Oude Testament*. Vijfde druk, Nijkerk 1902 [1863].
- E.E. Deedes, *Lessen over het Oude Testament* (Bibliotheek voor Zondagschool-Onderwijs), Leiden 1894.
- [J.H. Donner, Woord vooraf], *De Bijbelsche geschiedenis aan kinderen verhaald*. Zesde druk, Leiden z.j. [Eerste druk: 1883].
- E. Gerdes, *Bijbel voor de jeugd*, I-III, Haarlem 1872, 1874.
- J.H. Gunning J.Hz., *De Bijbel voor kinderen*. Tweede druk, Leiden z.j. [1909; eerste druk 1894].
- A. Loeff, *Bijbel voor de jeugd*, Dordrecht 1887.
- A. McGregor, *Afrikaansche kinderbijbel. Bijbelsche geschiedenis voor de jeugd met gekleurde platen*. Kaapstad/Amsterdam 1907.
- [J. Murray], *De Kaapsche kinder-bijbel of de geschiedenissen des Bijbels op de eenvoudigste wijze voorgedragen vooral voor huiselijk gebruik. Bewerkt door een leeraar der Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika*, Rotterdam z.j. [1910; eerste druk: 1862].
- A.J. Oort, *Kinderbijbel, naar de 'De bijbel voor jongelieden' (...)*. Derde druk, 's-Gravenhage 1903 [Eerste druk 1877-1881].
- Edith Ralph, *Stap voor stap door den Bijbel. De bijbelsche geschiedenis aan kinderen verhaald*. Naar het Engelsch door Christine, Amsterdam z.j. [ca. 1895].

³⁵ Houtman, *Rechtbank van de rede*, p. 283-285.

³⁶ Voor verdere informatie zie Houtman, *Bijbelse geschiedenis herverteld*. Zie desgewenst ook W.J. van der Meiden, 'Zoo heerlijk eenvoudig'. *Geschiedenis van de kinderbijbel in Nederland*, Hilversum 2009. Van mijn hand verscheen een kritische bespreking in: *Church History and Religious Culture* 91 (2011), 584-587.